

A-nocht is uaigneach Éire

[Ó Raghallaigh, Tomás: *Duanta Eoghain Ruaidh Mhic An Bhaird*, Galway, 1930, poem 16]

1 Anocht is uaigneach Éire,
do-bheir fógra a fir-fhréimhe
gruaidhe a fear 'sa fionnbhan fliuch,
treabh is iongnadh go huaigneach.

2 Uaigneach anocht Clár Connla,
gé lán d'fhoirinn allmhordha;
sáith an Chláir fhionnacraigh fhéil -
don Sbáin ionnarbhair iadséin.

3 Ag triall gan lochta tar lear
uainn do roighníbh mac Míleadh -
gé daoineach don fhádbhuig fhinn-
fágbhuid gan aoinneach Éirinn.

4 Mór tuirse Ulltach san airc,
d'éis Í Dhomhnaill do dhíobairt,
's ní lugha fá Aodh Eanaigh
cumha ar an taobh thuaitheamhain.

5 Gan gháire fá gníomhraibh leinbh
cosc ar cheol, glas ar Ghaoidheilg,
meic ríogh, mar nár dhual don dream,
gan luadh ar fhíon nó ar Aifreann.

6 Gan imirt, gan ól fleidhe,
gan aithghearradh aimsire,
gan mhalairt, gan ghraifne ghreagh,
gan tabhairt aigthe ar éigean.

7 Gan rádha rithlearg molta,
gan sgaoileadh sgéil chodalta;
gan úidh ar fhaicsin leabhair,
gan chlaisdin ghlúin gheinealaigh.

8 Ní cluintear san chríchsi Bhreagh
gníomh aon aicme mhac Míleadh,
(neart Danair ní sruth siobhail)
nó guth gadhair Gaoidhealaigh.

9 Níor thuit cara tar a ceann,
ní faghthar troid 'na timcheall,
mo thruaighe mar tharla aniodh
labhra uaithe ní héistior.

10 Dá mbeith compán nó cara

do chlainn Néill anallanna,
do-chífeadh mar tarla an thír,
's do-chífeadh damhna a deimbrígh.

11 Díbeirt Ghaoidhiol Ghuit Bhanbha,
gé atá a chlú ar chath n-allmhardha,
fearg Dé re cách dá gcolgadh
is hé is fháth dá n-ionnarbadh.

12 Do thairrngir fáidh - fada liom
a fhearg ré huaislibh Eirionn -
nách maithfídhe le Dia dháibh
go dtia a n-aithrighe d'éanláimh.

13 Féachadh clann Chonaill cia dhíobh
nachar thuill fearg an Airdríogh,
is féachadh síol Eoghuin air,
[is] deoruidh díobh ar ndéanaimh.

14 Féachadh clann Chárthaigh ó Chliaigh,
ríoghraídh chrodha chrú shaoirBhriain
cia nár thuill a dtarla dhóibh
fa Bhanbha Chuinn i gcéadóir.

15 Féachadh clann Ír nar ob cath
is síol mBriain mhór mhic Eathach,
Laighnígh is clann na gColla,
's gach clann ainghidh eatorra.

16 Fine Gaoidheal, Fionnghoill féin,
tearc dhíobh dá gcluintí a gcaithréim,
nachar thairrngair tocht le teann
gar madhmadh olc na hÉireann.

17 Rug ortha (ní cóir a cheilt)
an bhruid do bhí san Eigeipt,
nó an líon sa Traoi do thionól
nó an sníomh do bhaoi ar Bhaibiolón.

18 Ní hé an éanuair amhlaidh sain
do chuir Dia a ndiaidh an pheacuidh
iomad cráidh, bochta agus broid,
gorta [agus] pláigh is peannoid.

19 Cionnas do-chuaidh cian ó shoin,
so shíol Eabha agus Adhoimh
déanamh neamhthola Dé dhóibh
dar sgé fearthona an aieóir.

20 Féachadh cách cionnas do-chuaidh

ar dtionsgnamh an tuir Neamhruaidh,
dar thuig sé uabhar gach fhir
gan uamhan Dé ar na daoinibh.

21 Pobal Maoise dár mhó A thoil
féach cionnas, is cúis bhaoghaile,
a gcogadh ar Cheard na ndúl
's A fhearg dar obar d'fhadhugh.

22 Pobal Iúda, A fhine féin,
dár chóra Dia do dheighréir,
fuair aithbhíor tar gach ndroing síobh
tré choill aithníodh an Airdríogh.

23 Iomdha cúis iongnadh eile
fríth leis i ló a n-aithreighe
do dhíon a dhaghphobuil féin
ar shníomh armchoguidh aigmhéil.

24 Dá mhéad do thuar gach drong dhíobh
ag tuilleamh fheirge an Airdríogh
fuair aithrighe cháigh 'na gcoir
maithmhighe dháibh na dheaghoidh.

25 Aithrigheanois don nós sin
truagh nach déanaid meic Mhilidh,
do bhreith na díbfheirge dhíobh,
do sgeith fhírfheirge an Airdríogh.

26 Ó atá an cuan iom chrích bhFeamhain
an broid cionnas curfeadhair
don fhréimh naoisi chéibhfhinn Chuinn
's gan Maoisi a nEirinn againn?

27 A Thrónóid ga dtá an chumhacht,
an mbía an dream so ar deórudhacht
ní budh sia ó chathaoirlíos Chuinn,
nó an mbía an t-athaoibhneas aguinn.

28 Frémh Ghaoidhil na ngleo nimhe
go dtí t'fhiorta a n-aithrighe
a gcortha iomdha ar Cheard na ndúl
's fearg an Choimhdhe do claochlúdh. Amen. Anocht as úaigneach Eire.

1 Ón chruthsa ar cuireadh Gaoidhil
ni bhiad feasda forbhaoilidh -
fada leanus an léan dáibh -
ré sgéal dá fheabus d'fhagháil.

2 Ni fhuil síobh fear a hiomchair

d'éis ar imthigh d'Éirionnchaibh
ríoghradh Bhanbha fa bhroid troim
ag goid ar n-anma asoinn. Anocht is